

Als Vos wakker wordt heeft hij het koud. Gelukkig ligt hij tegen Kameels warme hals aan. Kameel is nog in diepe slaap.

Vos rekt zich uit. In de verte komt de zon als een enorme gouden koepel tevoorschijn boven de zandvlakte.

Vandaag gaan ze opa's as verstrooien. Vóór het heetst van de dag.

Madoe weet een mooie plek. Een plek waar opa erg van hield. Het is niet ver van waar ze nu zijn. De plek heet 'de Witte Woestijn.'

Na een ontbijt van platte broodjes en vijgen pakt papa opa's urn. Die stond zolang in een hoek van Jassoeps tent.

'Wie draagt hem?' vraagt hij.

'Kameel,' antwoordt Vos.

Papa trekt zijn wenkbrauwen op. 'Kameel?'

Vos' wangen beginnen een beetje te gloeien. 'Mag hij mee?' vraagt hij. 'Nu kan ik nog bij hem zijn. Straks niet meer.'

'Dat is waar,' zegt mama, terwijl ze een sjaal om haar hoofd bindt. Ze kijkt Vos aan. Haar ogen staan wat vermoeid. 'Hang het boodschappennetje met de urn maar aan Kameels zadel, Vos,' zegt ze. 'Dan kunnen we vertrekken.'

Vos haalt Kameel op bij het water. Hij staat net pootje te baden.

'Je mag mee,' zegt Vos.

Kameel verstijft. 'Nee toch?' piept hij hees.

Vos legt een hand op Kameels hals. Met zijn andere hand hangt hij het netje met de urn aan de zadelknop. 'Geen paniek, Kameel. Je mag mee naar de Witte Woestijn. Daar strooien we opa uit. En daarna blijf je hier. Dit is waar je nu woont.'

Kameels lippen ontspannen. Hij neemt een grote slok water, en stapt dan met Vos mee.

Vos kijkt naar Kameel. Hij ziet dat Kameel een klein beetje, een piepklein beetje, lacht. Vos heeft dat eerder gezien. Toen hij hem perziken bracht. Vorige week, in de dierentuin.

Vos en Kameel lopen naar de tent van Jassoep. Daar staan mama, papa en Madoe al klaar. Madoe stopt twee waterflessen in de zadeltas.

Zwijgend gaan ze op weg. Ze ploegen door het stoffige zand.

Iedereen denkt aan opa. Aan dat hij zo stoer was. En dat hij bij zijn boerenkool altijd een hele rookworst at. Dat hij met geiten kon praten. Dat hij voor iedereen houten tafels maakte. En dat hij in iedere tafel altijd expres één foutje maakte. Want opa hield er niet van als iets perfect was. Als je de dingen perfect wilt, dan heb je geen leven, zei opa altijd.

Opa had een lang en fijn leven. Want hij wilde niks perfect. Hij wilde het gewoon goed genoeg. Meer niet.

Vos loopt naast Kameel. Hij komt nauwelijks boven zijn wollige benen uit. Ze lopen in hetzelfde ritme.

De zon staat inmiddels wat hoger. Het wordt langzaamaan warmer.

Wolkjes zand stuiven onder Vos' voeten.

Het zand wordt nu lichter van kleur. Hier begint de Witte Woestijn. In dit stuk woestijn zijn kalksteenrotsen ontstaan. Het lijken net beelden, heeft papa verteld.

Mama kijkt naar de grond. Ze loopt nogal langzaam. Haar gezicht is smal, en wat bleek. Ze veegt met een punt van haar sjaal langs haar ogen. Haar wang is een beetje nat. Vos pakt haar hand.

Madoe wijst naar rechts. 'Kijk, daar zie je de kalksteenrotsen.'

Vos draait zijn hoofd en tuurt over de lichte zandheuvels.

Wat hij ziet is adembenemend.

Enorme, witte zandfiguren doemen op achter de glooiende heuvels.

Sommige lijken op vriendelijke mensenhoofden, andere op reusachtige sfinxen, statige dieren, of bomen.

Madoe heeft verteld dat hij opa één keer meenam naar deze plek. Toen zei opa: 'Dit is mooier dan mooi. Ik krijg haast geen adem. Het is bijna perfect.'

Stil lopen ze door het rulle zand. De rotsfiguren komen steeds dichterbij. Ze zijn niet gewoon groot; ze zijn gigantisch.

Als Vos, Kameel, papa, mama en Madoe de heuvels over zijn staan ze in een sprookjesachtig wit landschap. Overal om hen heen rijzen de prachtige kalksteenbeelden op. Ze lijken wel levend, al staan ze roerloos in het niets. Het is net of ze weten dat opa erbij is. Alsof ze hem kennen.

Vos voelt hoe mama even in zijn hand knijpt. Met zijn andere hand houdt Vos het touw van Kameel goed vast. Kameel knippert met zijn ogen.

Papa duwt de deksel van de urn aan. Madoe tuurt naar de staalblauwe hemel. Mama strijkt weer met haar sjaal langs haar ogen.

'Kijk,' wijst Vos, 'die kalksteenrots daar! Dat is net een geit. Een geit met één hoorn.'

Iedereen ziet het. De rots waar Vos naar wijst lijkt inderdaad op een reusachtige geit.

Mama's gezicht krijgt opeens kleur. 'Daar strooien we opa uit,' zegt ze. 'Bij die kalksteengeit met één hoorn.'

Papa knikt ja.

Over het zachte zand wandelen ze naar de geitachtige rots, langzaam en plechtig. Madoe legt een hand op zijn borst.

Als ze vlak bij de enorme, geitvormige rots zijn, heeft Vos het gevoel dat de geit hen aankijkt. Heel vriendelijk.

Papa pakt de urn uit het boodschappennetje.

Mama haalt de deksel eraf. Zacht zegt ze, tegen opa: 'Dag papa...'

Dan begint ze te strooien. De as van opa dwarrelt over het witte zand. Het laat een sierlijk grijs spoor na.

Mama doet een paar passen.

Achter Vos' ogen prikken tranen. Hij pakt het touw van Kameel steviger vast.

Dan ziet hij wat mama doet. Al lopend maakt ze een hart met de as.

Ze strooit de as over het zand uit in de vorm van een hart. Een groot, lichtgrijs hart.

Het hart wordt heel mooi. Het wordt bijna perfect. Maar niet helemaal.

Want als het hart bijna af is, is opa's urn leeg.

'Gelukkig,' zegt mama. 'Het is niet perfect.'

Madoe legt zijn andere hand nu ook op zijn hart. In het Engels zegt hij: '*Nothing stays forever, except what's in your heart.*' Niets blijft bewaard. Alleen wat in je hart zit.

Vos laat het touw los.

Hij haalt diep adem. Dan loopt hij naar het hart van as. En stapt hij erin. Hij gaat in het zand zitten. Het is heet aan zijn billen. Maar net niet te heet.

Mama kijkt Vos aan. Ze lacht. In haar ooghoek glinstert een traan.

Even, heel even, ruikt Vos rookworst. Midden in de woestijn.

Fragment uit Lenneke Westera, *Kameel weet het zeker*, Lemniscaat, 2019. Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve doeleinden en niet verder worden verspreid.